

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

№16/3-176/9043(45027)

"06" 03 2019 р.

В И С Н О В О К

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових
виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» щодо заборони
тютюнових виробів з характерним смаком чи запахом»
(реєстр. № 9073 від 07.09.2018 р.)

У законопроекті пропонується внести зміни до Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» (далі – Закон) з метою «заборонити тютюнові вироби з характерним смаком, а також тютюнові вироби з певними добавками та смаковими речовинами».

У пояснівальній записці зазначається, що «цілями законопроекту є наближення законодавчих і нормативних актів до вимог Європейського Союзу стосовно інгредієнтів тютюнових виробів та регулювання певних продуктів, які пов'язані з тютюновими виробами» (абз. 5 п. 2).

Головне науково-експертне управління вважає за доцільне висловити щодо законопроекту такі зауваження і пропозиції.

1. Національне законодавство, у тому числі у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, повинне змінюватись в межах європейських стандартів, однак, ці зміни мають бути системними і якісними. Утім, проведений аналіз низки законопроектів, які мають на меті приведення законодавства у сфері, що розглядається, у відповідність до європейського законодавства і які знаходяться на розгляді Верховної Ради України, дозволяє зробити висновок про те, що норми відповідних міжнародних актів нерідко механічно переносяться до законопроектів, що призводить до нечіткості пропонованих норм та не відповідає вимозі юридичної визначеності, яка є одним з головних елементів принципу верховенства права.

Не є виключенням у цьому відношенні і поданий законопроект. Зокрема, передбачені ним окремі приписи запозичені із Директиви 2014/40/EС «Про наближення законів, правил та адміністративних положень держав-членів, що стосуються виробництва, презентації та продажу тютюну та супутніх товарів» (далі – Директива 2014/40/EС) з недосконалім

перекладом. Зазначене можна проілюструвати на прикладі змін до ч. 2 ст. 10 Закону, згідно з якими «забороняється виробництво (крім виробництва для експорту), оптова та роздрібна торгівля, та імпорт для реалізації на території України ... тютюнових виробів за кодом УКТЗЕД 2402 20 90 20, які посилаються на смак, запах, будь-які ароматизатори або інші добавки або на їх відсутність» (підп. «б» п. 1 розд. I проекту), в результаті чого важко встановити, що саме повинен робити виробник тютюнових виробів.

2. Законопроект не позбавлений й інших недоліків. Зокрема, у ньому не враховане положення абз. 17 преамбули Директиви 2014/40/ЄС, згідно з яким «заборона тютюнових виробів з характерними ароматами прямо не виключає можливості використання окремих добавок, але вона зобов'язує виробників зменшити кількість добавок або поєднання добавок в такій мірі, щоб добавки більше не давали характерний аромат. Застосування добавок, необхідних для виготовлення тютюнових виробів, наприклад цукру, щоб замінити цукор, який втрачається під час процесу затвердіння, дозволяється, поки вони не спричиняють характерний аромат або збільшують звикання, токсичність чи КМТ властивості продукту». Буквальне тлумачення цієї норми Директиви дозволяє висловити думку про відсутність правових підстав для встановлення тотальної заборони на використання у тютюнових виробах окремих добавок. Однак, за відсутності офіційного перекладу Директиви, це питання є дискусійним.

3. Насамкінець, слід звернути увагу на те, що на розгляді Верховної Ради України знаходиться низка законопроектів, предмети регулювання яких перетинаються з предметом регулювання цього законопроекту (наприклад: «Про внесення змін до деяких законів України щодо виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (стосовно виробництва, презентації та реалізації тютюнових виробів, їх реклами і спонсорства)» (№ 2430-1 від 03.04.2015 р.), «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» (№ 2820 від 13.05.2015 р.), «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» щодо виробництва тютюнових виробів» (№ 9056 від 06.09.2018 р.), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання обігу та вживання електронних сигарет тютюнових виробів для електронного нагрівання» (№ 9058 від 06.09.2018 р.), проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів актів України щодо особливостей державного регулювання виробництва і обігу електронних систем доставки нікотину» (№ 9058-1 від 20.09.2018 р.), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання виробництва, обігу та споживання електронних сигарет і новітніх тютюнових виробів та приведення законодавства України у відповідність до вимог Директиви 2014/40/ЄС Європейського Парламенту» (№ 9058-2 від 20.09.2018 р.). З

До реєстр. № 9073 від 07.09.2018 р.
Н.д. України А. Кіт та ін.

огляду на це, на думку Головного управління, замість внесення окремих змін до законодавчих актів України виглядає більш раціональним розроблення нового законодавчого акту, в якому комплексно регламентувати питання, що пов'язані з імплементацією європейського законодавства у відповідній сфері.

**Перший заступник
керівника Головного управління**

Вик.: К. Вербицький, О.Олещенко

С. Гудзинський